

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL V. J. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2017 m. birželio 8 d. Nr. 242-234
Vilnius

Lietuvos bankas gavo V. J. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti ginčą, kilusį tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju ir atsisakymo mokėti draudimo išmoką.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja su draudiku transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 021 (toliau – Taisyklės) pagrindu yra sudariusi draudimo sutartį (draudimo liudijimas TIA Nr. (*duomenys neskelbtini*)) dėl automobilio „Audi A6 3.0 TDI QUATTRO“ (toliau – „Audi“), valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*), draudimo.

2016 m. rugsėjo 1 d. apie 22.34 val. Butkų Juzės–Baltijos gatvių sankryžoje, Telšiuose, įvyko eismo įvykis, kurio metu buvo sunaikintas L. L. vairuojamas pareiškėjos automobilis. Teikdamas paaiškinimus apie minėtą eismo įvykį, pareiškėjos automobilį vairavęs asmuo nurodė, kad, važiuodamas Butkų Juzės gatve, nepastebėjo kelio ženklo „šalutinis kelias“ ir įvažiavo į sankryžą 50–70 km/h greičiu. Kadangi nespėjo sustabdyti vairuojamo automobilio, atsitrenkė į pagrindiniu keliu važiuosį A. B. priklausantį automobilį „Lexus IS 250“ (toliau – „Lexus“), valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*), vairuojamą G. M. Transporto priemonės „Lexus“ vairuotojas nurodė pagrindiniu keliu važiuavęs 20–40 km/h greičiu. Po įvykio automobilis „Lexus“ buvo nublokštas automobilio „Audi“ važiavimo kryptimi ir sustojo ties už sankryžos esančia perėja, o automobilis „Audi“ sustojo važiuojamojoje Butkų Juzės gatvės dalyje maždaug 15 metrų už perėjos. Apie eismo įvykį pareiškėja informavo draudiką ir paprašė išmokėti draudimo išmoką.

2016 m. spalio 25 d. rašte draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir tuo pagrindu atsisakyti mokėti draudimo išmoką. Minėtame rašte draudikas taip pat nurodė, kad buvo atliktas eismo įvykio aplinkybių tyrimas ir buvo nustatyta, kad eismo įvykis įvyko ne eismo įvykio dalyvių nurodytomis, natūraliai susiklosčiusiomis eismo įvykio aplinkybėmis, t. y. pareiškėjos automobilis buvo apgadintas kitomis aplinkybėmis.

Pareiškėja nesutinka su tokiu draudiko sprendimu ir kreipimesi į Lietuvos banką nurodo, kad draudiko sprendimas 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju yra grindžiamas 2016 m. spalio 25 d. ekspertine pažyma Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Eksperto pažyma), kurią parengė draudiko ekspertas M. S., neturinis trasologo kvalifikacijos, kuri, pareiškėjos vertinimu, yra būtina atliekant eismo įvykių ekspertizes. Pareiškėja mano, kad draudiko eksperto parengta Eksperto pažyma yra šališka, joje pateiktos išvados nekonkretizuotos (t. y. nepagrįstos konkrečiais skaičiavimais ir faktinėmis aplinkybėmis), todėl išvada, pareiškėjos teigimu, remiasi vien prielaidomis, siekiant išvengti pareigos mokėti draudimo išmoką. Pareiškėja atkreipia dėmesį ir į tai, kad po eismo įvykio iškviesti policijos pareigūnai apžiūrėjo įvykio vietą, tačiau nenustatė jokių kitų aplinkybių, kuriomis remiasi draudikas, pripažindamas 2016 m. rugsėjo 1 d. įvykį nedraudžiamuoju. Pareiškėja teigia, kad draudikas neįrodė aplinkybių, suteikiančių teisę draudikui atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, todėl kreipimesi prašo įpareigoti

draudiką 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti 4 900 Eur draudimo išmoką.

Draudikas nesutinka tenkinti pareiškėjos reikalavimo. Atsiliepime Lietuvos bankui draudikas nurodo, kad Eksperto pažyma laikytina pakankamu įrodymu, pagrindžiančiu draudiko sprendimą 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, ją surašė ir įvykį išsamiai ištyrė draudiko ekspertas M. S. – žalų tyrimų ekspertas, nuo 1995 metų dirbantis eismo įvykių tyrimo ekspertu. Draudikas pažymi, kad šiai Eksperto pažymai negali būti taikomi teismo ekspertizei keliami reikalavimai, pažymoje gauta išvada yra techniniu požiūriu pagrįsta kvalifikuotais argumentais, specialių žinių turinčio asmens motyvais ir atliktais tyrimais. Atsižvelgdamas į atsiliepime išdėstytas aplinkybes, draudikas mano, kad, remiantis Eksperto pažymos duomenimis, 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykis įvyko kitomis nei eismo įvykio dalyvių nurodytomis aplinkybėmis, todėl jis atitinka Taisyklių 8.1.17 papunktyje nurodyto nedraudžiamąjo įvykio apibrėžimą ir draudimo išmoka dėl šio įvykio negali būti mokama.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija), 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus šalių pateiktus dokumentus, darytina išvada, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, įvykį pripažinus nedraudžiamuoju. Draudikas savo sprendimą 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindžia draudiko eksperto parengta Eksperto pažyma, su kurios išvadomis bei taikymo pagrįstumu, pripažįstant įvykį nedraudžiamuoju, pareiškėja nesutinka.

Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 1 punktu, pažymėtina, kad draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo. Taisyklių 1.11 papunktyje nustatyta, kad „draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką“, o pagal Taisyklių 1.12 punktą, „nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir (ar) įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.“ Taigi, vadovaujantis pirmiau minėtomis nuostatomis, darytina išvada, kad draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką atsiradimas pagal teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu.

Taisyklių 8.1.17 papunktyje aiškiai nustatyta, kad nedraudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, jei draudėjas, apdraustasis arba su draudėju ir (ar) apdraustuoju susijęs asmuo, siekdamas gauti išmoką ar ją padidinti, suklastojo arba pateikė žinomai klaidingus duomenis apie įvykį ir jo padarinius.

Svarbu pažymėti, kad pareiškėjos ir draudiko sudaryta transporto priemonių draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kada draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013). Jeigu sutarties sąlygos yra

parengtos aiškiai ir suprantamai, jos neturi būti aiškinamos per plačiai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami draudiko prisiimti įsipareigojimai.

Vertinant, ar 2016 m. rugsėjo 1 d. įvykiui yra taikytinos Taisyklių 8.1.17 papunktyje įtvirtintos įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju sąlygos, turi būti atsižvelgta į ginčo byloje esančius ir minėto eismo įvykio kilimo aplinkybes patvirtinančius įrodymus. Eksperto pažymoje, draudiko eksperto parengtoje naudojantis kompiuterio programa „PC-crash“, atlikus eismo įvykio aplinkybių tyrimą, daroma išvada, kad 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykis įvyko ne jame dalyvavusių vairuotojų nurodytomis, natūraliai susiklosčiusiomis, bet kitomis aplinkybėmis. Eksperto pažymos išvada grindžiama tuo, kad, įvertinus transporto priemonių „Audi“ ir „Lexus“ apgadinius, nustatyta, kad tarpusavio išorinių kėbulo detalių kontakto vietose aiškių praslydimų tarp automobilių požymių nėra, nors tokie požymiai turėjo susiformuoti, jei eismo įvykis būtų įvykęs jo dalyvių nurodomomis aplinkybėmis – susidūrimo metu automobiliui „Lexus“ judant apie 20–25 km/h greičiu, o tarp automobilių išilginių ašių esant apie 90° kampui. Atsižvelgiant į užfiksuotų transporto priemonių sugadinimų pobūdį, daroma išvada, kad labiausiai tikėtina, kad susidūrimo metu automobilis „Lexus“ stovėjo arba judėjo minimaliu greičiu. Atlikus eismo įvykio modeliavimą kompiuterio programa „PC-crash“, nustatyta, kad didžiausia tikimybė, jog eismo įvykis įvyko automobiliui „Audi“ judant 70–80 km/h greičiu ir atsitrenkiant į pagrindiniame kelyje stovintį arba minimaliu greičiu judantį automobilį „Lexus“. Draudiko eksperto vertinimu, techniniu požiūriu mažai tikėtinos natūraliai susiklosčiusios eismo aplinkybės, kad šalutiniu keliu važiuojantis automobilis, važiuodamas per sankryžą, judėtų 70–80 km/h greičiu, o automobilis, važiuojantis pagrindiniu keliu, sankryžoje stovėtų arba judėtų minimaliu greičiu. Įvertinus pirmiau nurodytas aplinkybes – automobilių „Audi“ ir „Lexus“ sugadinimų pobūdį ir eismo įvykio modeliavimo kompiuterio programa „PC-crash“ rezultatus, daroma išvada, kad 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykio metu automobiliai „Audi“ ir „Lexus“ buvo apgadinti kitomis nei minėtų automobilių vairuotojų nurodytomis aplinkybėmis.

Paaikškinimuose Lietuvos bankui dėl priimto sprendimo 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu pagrįstumo draudiko ekspertas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad automobilį „Audi“ vairavęs asmuo gyvena Telšiuose, todėl, draudiko eksperto vertinimu, tikėtina, kad pažįsta miestą ir toks jo važiavimas per sankryžą šalutiniu keliu sunkiai paaikškinamas kaip susiklostęs natūraliai, atsižvelgiant ir į tai, kad tamsiu paros metu važiuojantis (ar stovintis) automobilis su įjungtomis šviesomis yra gerai matomas. Vertindamas Eksperto pažymos duomenis ir Eksperto pažymoje pateiktas išvadas, draudiko ekspertas pabrėžė, kad esant eismo įvykio dalyvių nurodytiems greičiams eismo įvykio metu automobilis „Audi“ turėjo įgauti sukimosi pagal laikrodžio rodyklę judesį, tačiau po susidūrimo automobilis „Audi“ sustojo kelyje nepakeitęs savo judėjimo trajektorijos. Draudiko eksperto teigimu, automobilio „Lexus“ vairuotojo nurodytas minimalus važiavimo greitis – 20 km/h, važiuojant asfaltuota kelio danga pagrindiniu keliu, yra mažai tikėtinas, tačiau, net ir esant tokiam greičiui, eismo įvykio modeliavimo kompiuteriu rezultatai, kaip konstatuojama Eksperto pažymoje, neatitinka vairuotojų nurodomų aplinkybių. Draudiko eksperto vertinimu, vien ta aplinkybė, kad automobilis „Lexus“ pagrindiniame kelyje stovėjo arba vos judėjo (priešingai, nei teigia automobilio „Lexus“ vairuotojas), kelia įtarimų dėl įvykio inscenizavimo ir yra pakankama tam, kad įvykis būtų laikomas nedraudžiamuoju. Atsižvelgdamas į pirmiau nurodytas ir Eksperto pažymoje konstatuotas aplinkybes, draudikas daro išvadą, kad, įvykus 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykiui, jame dalyvavę transporto priemonių „Audi“ ir „Lexus“ valdytojai draudikui suteikė klaidingą informaciją apie eismo įvykį, siekdami suklaidinti draudiką apie deklaruoto įvykio padarinius.

Sprendžiant dėl pareiškėjos reikalavimo pagrįstumo įvertintina ir tai, kad, kaip nurodo draudikas atsiliepime, žalų tyrimo ekspertui tiriant eismo įvykio kilimo aplinkybes ir bendraujant su automobilio „Lexus“ vairuotoju, šis vengė susitikti ir pateikti parodymus raštu, o bendravo tik elektroniniu paštu, jo pateikta informacija apie eismo įvykį buvo lakoniška ir neišsami. Manytina, kad tokie eismo įvykio dalyvių veiksmai trukdo draudikui patikrinti įvykio aplinkybes ir įsitikinti draudžiamąjo įvykio buvimu.

Pagrįsdama draudiko atžvilgiu keliamą reikalavimą, pareiškėja teigia, kad Eksperto pažyma, kuria draudikas grindžia savo sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, yra parengta asmens, neturinčio trasologo kvalifikacijos, pareiškėjos vertinimu, būtinos atliekant eismo įvykių ekspertizės, be to, Eksperto pažyma, pareiškėjos nuomone, yra šališka, joje pateiktos išvados nekonkretizuotos, todėl remiamasi vien prielaidomis, siekiant išvengti pareigos mokėti draudimo išmoką. Vertinant minėtą pareiškėjos teiginį, vis dėlto pažymėtina, kad draudiko eksperto parengta Eksperto pažyma nėra eksperto išvada Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 216 straipsnio prasme, todėl jai netaikytini Civilinio proceso kodekse įtvirtinti reikalavimai eksperto išvadai. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, aiškindamas Civilinio proceso kodekso normas, reglamentuojančias eksperto išvadą, yra pažymėjęs, kad eksperto išvada, kaip įrodymas civiliniame procese, yra tik dėl civilinėje byloje teismo ar teisėjo nutartimi paskirto tyrimo gauta išvada, kurią pateikia teismo paskirtas ekspertu asmuo, pritaikęs specialias žinias, o kai ekspertizė atliekama asmenų, kurie teismo nepaskirti byloje ekspertais, jų surašyta išvada nelaikoma įrodinėjimo priemone – eksperto išvada (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2005 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-8/2005; 2010 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-453/2010; kt.). Toks dokumentas, jame esant žinių apie aplinkybes, turinčias reikšmės bylai, priskirtinas prie kitos įrodinėjimo priemonių rūšies, nurodytos procesiniame įstatyme, t. y. rašytinio įrodymo (Civilinio proceso kodekso 197 straipsnis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. gruodžio 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-575/2008; kt.).

Taigi, sprendžiant dėl pateikto pareiškėjos reikalavimo pagrįstumo, draudiko eksperto parengta Eksperto pažyma, kaip vienas iš ginčo byloje esančių įrodymų, vertintina kartu su kitais ginčo šalių pateiktas įrodymais, atsižvelgus į visas nustatytas aplinkybes. Ginčų nagrinėjimo tvarką Lietuvos banke reglamentuojančių Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 60 punkte taip pat aiškiai nustatyta, kad „Lietuvos bankas sprendimą dėl ginčo esmės priima atsižvelgdamas į ginčo nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes ir jas pagrindžiančius įrodymus ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir teisės principais. Jeigu ginčo šalių paaiškinimų arba pateiktų kitų įrodymų nepakanka ir šalys jų nepateikia per Lietuvos banko nustatytą terminą, Lietuvos bankas sprendimą priima atsižvelgdamas į turimus įrodymus.“

Kita vertus, net ir atsižvelgus į eksperto išvada taikytinus reikalavimus, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pagal kasacinio teismo išaiškinimus kritiškai vertinti eksperto išvadą ar jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2015 m. birželio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015). Eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu jos duomenys neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių, ir jeigu eksperto išvados duomenys, įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą, leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus ginčo šalių įrodymus, pažymėtina, kad nors pareiškėja teigia, kad Eksperto pažymos išvada yra pagrįsta tik draudiko prielaidomis, tačiau nepateikia jokių ši savo teiginį pagrindžiančių faktinių duomenų. Svarbu ir tai, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, jog Eksperto pažymos duomenys neprieštarauja kitiems žalos byloje esantiems įrodymams ir išplaukia iš tyrimo eigos, nes draudiko ekspertas vertino visas eismo įvykyje dalyvavusių transporto priemonių valdytojų nurodytas eismo įvykio faktines aplinkybes. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus aplinkybę, kad Eksperto pažyma buvo parengta specialiųjų žinių ir ilgametę eksperto darbo patirtį turinčio specialisto, pažymėtina, kad objektyviais įrodymais nepagrįsti pareiškėjos paaiškinimai apie Eksperto pažymos duomenų nepatikimumą negali paneigti draudiko eksperto išvadoje nurodytų duomenų teisingumo. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėja, siekdama nuginčyti Eksperto pažymos duomenis, Lietuvos bankui turėjo pateikti eismo įvykio aplinkybių tyrimo eksperto kvalifikaciją arba atitinkamos srities specialiųjų žinių turinčio

asmens atliktą 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykio aplinkybių techninio pobūdžio vertinimą arba kitus įrodymus, kurie leistų suabejoti Eksperto pažymos įrodomąja galia ir patikimumu. Kadangi Lietuvos bankui nebuvo pateikta Eksperto pažymos duomenis paneigiančių objektyvių įrodymų, darytina išvada, kad draudiko surinkti faktiniai duomenys nesudaro pagrindo abejoti draudiko eksperto padarytomis išvadomis.

Civilinėje teisėje faktų įrodomumo problema sprendžiama remiantis tikimybių pusiausvyros principu, t. y. faktas gali būti pripažintas įrodytu, jei šalies, kuri juo remiasi, pateikti įrodymai leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad jis yra, nei kad jo nėra (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugpjūčio 25 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-304/2008; 2008 m. kovo 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-187/2008; 2004 m. spalio 4 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-513/2004). Nagrinėjamu atveju Lietuvos bankui pateikti įrodymai suteikia pagrindą teigti, kad transporto priemonių „Audi“ ir „Lexus“ valdytojais draudikui suteikė klaidingą informaciją apie 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykio kilimo aplinkybes.

Pareiškėja, pagrįsdama savo reikalavimą, be kita ko, atkreipia dėmesį, kad įvykus eismo įvykiui, buvo kviesta policija, kuri apžiūrėjo įvykio vietą ir nenustatė jokių kitų aplinkybių, kuriomis remiasi draudikas, pripažindamas 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykį nedraudžiamuoju. Vertinant pirmiau minėtą pareiškėjos teiginį, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje yra pažymėjęs, kad įrodinėjimo dalykai baudžiamosiose ir civilinėse bylose paprastai yra skirtingi. Tik tam tikrais atvejais į įrodinėjimo dalyko sudėtį civilinėse bylose įeina faktai, nustatyti baudžiamosiose bylose (pvz., nusikalstama veika padarytos žalos pobūdis ir dydis, nusikaltimo tiesioginiai padariniai ir kt.). Ši prejudicinių faktų taisyklė netaikoma ikiteisminio tyrimo pareigūnų priimtiems sprendimams, nutarimams, tyrimo išvadoms ir pan. Minėti dokumentai, kaip ir teismo nuosprendžiai, kuriais nustatyti faktai civilinio ginčo teisiniame santykiyje nėra prejudiciniai, vertintini kaip rašytiniai įrodymai pagal bendrąsias įrodymų vertinimo taisykles (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 16 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-500/2013; 2010 m. spalio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-392/2010; 2009 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-378/2009; 2008 m. balandžio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2008).

Įvertinus ginčo byloje esančius duomenis – Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato pažymą apie atsisakymą pradėti ikiteisminį tyrimą dėl 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykio, darytina išvada, kad sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą buvo priimtas policijai nustačius tokias aplinkybes: atvykus į eismo įvykio vietą, įvertinta, kad kelio elementai ir bortelis apgadinti nebuvo, nustatyta, kad abu vairuotojai blaivūs, sutaria dėl eismo įvykio kilimo aplinkybių ir eismo įvykio deklaraciją užpildys patys. Vadinas, į įvykio vietą atvykusi policija nevertino eismo įvykio kilimo aplinkybių, nenustatinėjo atsakingų už eismo įvykį asmenų, kaip ir tos aplinkybės, ar eismo įvykis iš tiesų įvyko jo dalyvių nurodytomis aplinkybėmis, tačiau nustačiusi, kad eismo įvykio dalyviai dėl šio įvykio aplinkybių sutaria (patys užpildys eismo įvykio deklaraciją) ir nėra nustatyta teisės aktuose įtvirtintų pagrindų pradėti ikiteisminį tyrimą, priėmė sprendimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą dėl 2016 m. rugsėjo 1 d. įvykio. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad minėtas sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, kaip ir jame užfiksuoti duomenys, negali paneigti draudiko eksperto atlikto 2016 m. rugsėjo 1 d. eismo įvykio aplinkybių techninio pobūdžio vertinimo, jo pagrindu parengtos Eksperto pažymos ir joje konstatuotos išvados, kad pirmiau minėto eismo įvykio dalyviai draudikui pateikė klaidingus duomenis apie eismo įvykį ir jo padarinius.

Kaip buvo nurodyta pirmiau, klaidingų duomenų apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, pateikimas draudikui laikytinas Taisyklių 8.1.17 papunktyje įtvirtinta įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju įvykiu sąlyga. Todėl, vadovaujantis ginčo byloje esančiais ir pirmiau analizuotais įrodymais bei nustatytais aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudikas priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti pareiškėjai mokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonei „Audi“ dėl 2016 m. rugsėjo 1 d. įvykio padarytą žalą. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjos

reikalavimas pirmiau minėtą eismo įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti 4 600 Eur draudimo išmoką yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo V. J. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius